

POLİS ADAYLARININ DUYGUSAL ZEKALARIYLA POLİSLİK MESLEĞİNE İLİŞKİN TUTUMLARININ İNCELENMESİ: RÜŞTÜ ÜNSAL PMYO ÖRNEĞİ

*Yrd. Doç. Dr. Elif Yıldız**

*Öğr. Gör. Dr. İlknur Aydoğdu Karaaslan***

*Doç. Dr. Bilgehan Gültekin****

ÖZET

Çağımızda emniyet teşkilatının dünyada hızlı bir biçimde yaşanan sosyal, kültürel ve ekonomik gelişmelere, değişim ve dönüşümlere paralel olarak ortaya çıkan beklentilere cevap verecek biçimde çalışmalarını sürdürdüğü gözlenmektedir. Bu bağlamda, iletişimin yaşamsal önem arz ettiği günümüzde polislik mesleğinde birtakım değerlerin ön plana çıktığı görülmektedir. Günümüzün polisi kendini iyi ifade edebilen, olaylara farklı bakış açılarıyla yaklaşabilen, dinlemenin ve empati kurmanın önemini kavramış, kısacası sahip olduğu yetenekleri ve birikimleri iletişim becerileriyle birleştirebilen bir tarzda karşımıza çıkmaktadır.

Bu doğrultuda emniyet teşkilatında yer alacak polis okulu öğrencisi gençlerin, polislik mesleğine ilişkin tutumları ile duygusal zekalarının belirlenmesi önem kazanmaktadır. Mesleğe adım atacak gençlerin, polislik mesleğine ilişkin tutumlarının olumlu olmasının; mesleklerindeki performanslarını ve olumlu davranışlarını artıracak beklenmektedir. Bunun yanında kişinin kendi duygularını tanıması, duygularını yönetebilmesi, başkalarının duygularını doğru algılayabilmesi olarak da ifade edilebilen duygusal zekanın, insanlarla sürekli iletişim halinde olunan polislik mesleğinde de son derece önemli olduğu görülmektedir.

Bu çalışmada, Polis Meslek Yüksekokulu'nda okuyan öğrencilerin duygusal zekalarıyla polislik mesleğine ilişkin tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmaktadır. Bu doğrultuda, 'Bar_On EQ' anketi ve tutumları etkileyen etmenleri belirlemede ve olumsuzluklara yönelik tedbir almada gerekli olacağı düşüncesinden hareketle geliştirilen, güvenilirliğine ve geçerliğine ilişkin çalışmalar yapılarak kullanıma hazır duruma getirilen 'Polislik Mesleğine İlişkin Tutum Ölçeği' kullanılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Duygu, Duygusal Zeka, Polislik Mesleği

ABSTRACT

A Study On Emotional Intelligence Of Police Candidates And Their Attitudes Relating To Their Profession: The Example Of Rüştü Ünsal Police Vocational School

Today, it is observed that, police organizations are working in a way satisfying expectations risen from social, cultural and economic developments, changes and transformations, which are being experienced rapidly around the world. Thus, it is seen that, today some values stick out in the profession of the police in which communication has a vital importance. Today's policeman is seen in a way that he expresses himself clearly, approaches to the events from various aspects and has understood well the importance of listening and establishing empathy. Briefly policeman has combined his abilities and experiences with his communication skills.

Accordingly, determining emotional intelligence and attitude relating to their profession of police candidates to be employed in the police organization in the future studying in vocational school is very important. It is expected that, if these students have positive attitudes relating to their profession, their positive behaviors and performance in the future will be higher. Also, it is observed that, emotional intelligence, which means knowing own feelings, being able to manage them and perceiving others' feelings accurately, is very important for the police, who are continuously in contact with people.

The objective of this study is to examine the relation between emotional intelligence and attitudes relating to their profession of the police candidates studying in the Police Vocational School. Accordingly, 'Bar_On EQ' questionnaire and 'Attitude Scale relating to the policeman', developed for determining the factors affecting attitudes and taking measures against negative points after the studies relating to reliability and validity, were completed and employed.

Keywords: Emotion, Emotional Intelligence, Police Profession.

* Ege Üniversitesi İletişim Fakültesi Halkla İlişkiler ve Tanıtım Bölümü

** Ege Üniversitesi İletişim Fakültesi Gazetecilik Bölümü

*** Ege Üniversitesi İletişim Fakültesi Halkla İlişkiler ve Tanıtım Bölümü

1. GİRİŞ

Günümüzde her alanda meydana gelen değişmelerin Emniyet Teşkilatını da etkilediği, bu doğrultuda toplumdaki sosyal gelişim ve değişimin farklı boyutlar kazanmasıyla, otorite ve otoritenin sembolü durumundaki polise karşı bakış açısının değiştiği ve klasik polislik anlayışının ötesinde, polisten beklentilerin de arttığı gözlenmektedir. Çağımız koşullarında polislik, değişen ve kendini pek çok alanda yenilemek zorunda olan bir meslek görünümündedir.

Modern polislik anlayışında halkın destek ve yardımını almadan polis örgütlerinin başarılı olamayacağı ilkesinin benimsendiği görülmekte, bu noktada polis ve halk arasında sağlıklı bir ilişkinin kurulmasının ve hedef kitlelerin nezdinde ‘iyi’ polis imajının sağlanmasının son derece önemli olduğu söylenebilmektedir. Son yıllarda bu konudaki talep ve çabalarını ortaya koyan Türk emniyet teşkilatına personel alımında, bu ilişkiyi kurup geliştirmesi beklenen kişilerin iyi polis imajını yerleştirmeye istekli, topluma hizmet götürmeyi kendisine vazife bilecek elemanlar olmanın yanı sıra, çağın gerektirdiği, başkalarıyla etkin iletişim kurabilen, donanımlı polis adaylarının seçilmesinin gerekliliği ön plana çıkmaktadır.

Bilgi toplumu insanına emniyet hizmeti sunan polisin, toplumda daha sağlıklı iletişim kurabilmesi ve mesleğini daha profesyonelce gerçekleştirebilmesi için farklı bireysel özelliklere sahip olması gerekmektedir. Bilgi toplumundaki yaşam standartlarının polislik mesleğini farklı bir mercek altında yeni bir konuma getirdiği, artık emniyet mensuplarının kendi mesleklerine karşı olan tutumları ve iletişim becerileriyle toplum önüne çıkararak farklı, çağdaş bir polis imajının yerleştirilmeye çalışıldığı gözlenmektedir. Bu noktada öncelikle günümüz polisinin özelliklerini incelemek gerekmektedir.

2. GÜNÜMÜZDE POLİSLİK MESLEĞİ

Günümüzde Polis-Halk ilişkileri ve polisin imajı sürekli gündemde kalan ve iyileştirilmesi için devamlı çaba gerektiren olgular halini almıştır. Çağdaş yönetim ve çağdaş polislik, yakalanan suçlu ile değil; suç ve suçluların azaltılması ile suçu önlemede halkın katılımının sağlanmasından geçmektedir. Halkın, polise destek olmasının, hoşgörüsüyle yaklaşmasının ve polisin faaliyetlerine katılımının sağlanmasının ise; halkla sağlıklı iletişim kurmaya yönelik olarak halkın beklentilerinin tespiti ve onların karşılanması ile mümkün olabileceği söylenebilmektedir. Bunu ise, “duygularını kontrol edebilen, karşısındaki kişiye göre davranış biçimini anında seçebilen, uygulamalarının nedenini açıklayabilen, kurallara öncelikle kendisi uyan, kararlarını kesin fakat yumuşak bir dille ifade edebilen, kendisine güvenle yaklaşılabilir, adil, tarafsız, dürüst bir kişiliğe sahip polisler” (Dikici, 2004: 22) yapabilecektir.

Günümüzde polis teşkilatı hakkında geçmişten kaynaklanan olumsuz izlenimin yeterince giderilmiş olmadığı gözlenmektedir. Karşılaşılan bu sorunları gidermede en önemli adımlardan birisinin, profesyonel anlamda tam yeterliliğe sahip polislerden oluşan bir polis örgütünün kurulması olarak ifade edilmesi mümkündür. Çağın polisliği, bir takım temel vasıflara sahip olmayan ve mesleğin getirdiği zorlukları göğüslemekten uzak insanların yapamayacağı profesyonel bir meslek haline gelmiştir.

Günümüzde yapılan araştırma ve tespitlerde, polis memurlarının kaynağını dar gelirli ve iş bulamamış kitlelerin oluşturduğu görülmekte, polislik mesleği, adeta mesleksiz ve işsiz kimselerin girebilecekleri bir istihdam deposu olarak görülmekte ve üniversiteyi kazanamayan gençler polisliğe müracaat ederek kısa ve kolay yoldan hayatlarını kazanmak istemektedirler (Fındıklı, 2001:105). Polis adaylarının polisliği meslek olarak seçmeleri üzerine yapılan araştırmalardan, bu tespiti destekleyici sonuçlar ortaya çıkmaktadır. Örneğin ‘neden polis oldukları’ sorulan bazı polislerden alınan cevaplar arasında; okulu bitirdikten sonra iş garantisinin olması, yapacak başka bir iş bulunamaması, polisliğin maddi olanaklarının iyi olması ve polisliğin forslu meslek olarak değerlendirilmesi (Dikici, 2004:23-24) yer almaktadır.

"Polisin muhatapları olan kişiler, ahlaksız, hırsız, katil, asalak tipler olup, bu nevi iş ve kişilerle uğraşmak kimseye çekici gelmemektedir. Ancak polislik mesleğine girenler, işsizliğin büyük boyutlara vardığı ülkemizde, mesleğin prestijini düşünecek lükse sahip değildirlere. Bunlar için polislik bir ekmek kapısıdır" (Fındıklı, 2001:104). Oysa eğitim yönünden, sosyal ve kültürel yönlerden zayıf, polisliği kendisine ideal bir meslek olarak seçmeyen, sadece başka bir iş bulamadığı için polis olmaya karar vermiş kişilerin, mesleğe ilişkin tutumlarının ve yaklaşımlarının olumlu olması mümkün görünmemektedir. Buna bağlı olarak, toplumun düzenini sağlayacak, devletin otoritesini koruyacak, bireylere tarafsız davranacak polislerin mesleğe ilişkin tutumlarının ve meslek yaşamlarında başarılı olmalarında önemli bir rol üstlenen duygusal zekalarının değerlendirilmesi gerekliliği ön plana çıkmaktadır. Dolayısı ile mesleğini seven, iletişim kurduğu farklı kesimlerden insanların duygularını doğru algılayabilen, kendi duygularının bilincinde olan ve onları kontrol edebilen nitelikli polislerin, iletişim çağının gereksinimlerine paralel olarak görevini yerine getirdiğini ifade etmek mümkündür.

Bu insanların gerek eğitimleri esnasında gerekse ileriki meslek yaşamlarında vazgeçilmez bir olgu olarak, sosyal ve kültürel açıdan olgunluk, toplumla kaynaşabilme, toplumun sahip olduğu değer yargılarına ters düşmeden onlarla gereken diyalogu kurabilme, kendine güvenme, muhatap olduğu insanlar karşısında ezilmeden ve onlara önyargılı yaklaşımdan sorunlarına çözüm bulma gibi bir takım özellikleri taşımaları gerekmektedir. Bu özellikleri taşımayan ve polisliği en son çare olarak seçmiş insanlar, meslek yaşamlarında kendilerine uygulanan haksızlıklara boyun eğen, çektikleri mesleki sıkıntıların karşılığını yasal olmayan yollardan telafi etmeye kalkışan insanlar haline gelebilmektedir (Dikici, 2004: 24).

Polisliğin saygın bir meslek olarak değerlendirildiği İngiltere’de polis adaylarında “kendini ifade etme becerisi, problem çözme yeteneği, anlama-kavrama yeteneği, kritik durumda karar verme, gözlemeleme, sorunlarla başa çıkma, insanlarla ilgilenme ve yardımcı olma, başkalarıyla iletişim kurma, kendini yetiştirmeye istekli olma, görünüş, güvenilirlik, fiziki yeterlilik, dürüstlük, motorlu araç kullanma, mahkemede şahitliği kabul edilecek karaktere sahip olma” (Sutterfield, 1986: 94-96) gibi nitelikler aranmaktadır.

Benzer şekilde Hollanda’da polis adaylarında aranan nitelikler ise; iyi iletişim ve kontak kurabilme yeteneği, bağımsız davranabilme ve öğrenebilme yeteneği, hissi olgunluk, sorumluluk, eleştirel düşünce ve kurallardan haberdar olma gibi mesleğin gerektirdiği genel niteliklere sahip olma, iyi konuşma, yazma ve ifade kabiliyetine sahip olma, fiziki zihni ve tıbbi olarak yeterli olma (Özgüler, 2001) olarak belirlenmiştir.

Yukarıda sayılan tüm bu özelliklerin emniyet teşkilatına personel alımında çok önemli olduğu görülmektedir. Çünkü doğası gereği zor ve meşakkatli bir görev olan polislik, insanların sinir sistemini ve ruh sağlığını bozan mesleklerin başında gelmektedir.

2001 yılından itibaren polis okullarının iki yıllık polis meslek yüksek okullarına dönüştürülmesiyle müracaatlarda askerlik yapma şartının kaldırıldığı, bunun sonucu olarak da ülkede mevcut iş imkanlarının iyice azalması gibi faktörlerin de etkisiyle polisliğe başvuran adayların sayısının arttığı ve eğitim seviyelerinin gittikçe yükseldiği gözlenmektedir. Bu durum, halkın polise yaklaşımını olumlu yönde etkileyen faktörler arasında yer almaktadır.

Emniyet teşkilatının, üzerine düşen zor görevleri yapmaya çalışırken, çağın getirdiği gelişme ve değişimlere paralel olarak önemli atılımlar yaptığı, bu noktada teşkilat mensuplarının bu değişim ve hedeflere uygun hale getirilmesi ve arzulanan kalitede polislerden oluşan bir teşkilatın oluşturulmasının hedeflendiği, çalışmaların bu doğrultuda sürdürüldüğü gözlenmektedir.

Avrupa Birliği yolunda önemli adımların atıldığı Türkiye’de, hukuksal ve eğitsel olarak yeniden yapılanmayı gerçekleştirmek durumunda olan Türk polislerinin, bu yapılanmada özellikle insan hakları ve vatandaşa hizmet götürme olguları ön plana çıkmış bulunmaktadır. Bu olguların istenen düzeyde toplum hayatına yerleştirilmesinde, halkın saygınlığını kazanan, görevine bağlı, yetkisini kötüye kullanmayan, dürüst ve toplumun çıkarlarını her şeyin üstünde tutan ve özgüven duygusu ve meslek formasyonu kazandırılmış, vakur, güler yüzlü, kültürlü polisler yetiştirmek, teşkilatın en önemli hedefleri arasında yer almaktadır (Dikici, 2004: 37). Bunun yolu ise, hedeflenen kaliteye sahip, dolayısıyla duygusal zekası yüksek ve mesleğine ilişkin olumlu tutumlara sahip olan polis adaylarının teşkilata kazandırılması ile mümkün görünmektedir.

Verdiği hizmetin önemi büyük olan polis, çözüm için vardır. Çözüm ise ancak sorunlarından arınmış insanlarca sağlanabilmektedir. Polis, ancak insani yönü tamam olduktan sonra insanlara her yönden tam hizmet edebilir. Polisi Robocop olarak gören mekanik anlayış, polis, insanlık organizmasının bir parçası olduğunu idrak edememektedir (Taştekin, 2008:53).

Çağdaş polislikte başarı, ortaya çıkarılan ve yakalanan suçlu sayısı ile ölçülmekte, halkla olan iletişimin niteliği, suçların önlenme oranı, halka verilen güvenle suçla mücadelede halkın da bu sürece katılımını sağlamadaki (toplum polisliği) başarısı ile ölçülmektedir. Dolayısıyla ideal ve çağdaş polislik, polisin üniformalı halk, halkın da üniformasız polis olarak çalıştığı ve birbirini öyle algıladığı nokta olarak ifade edilmektedir.

Bu bağlamda toplumsal yapıdaki işleyişin değişmesi ve beklenti düzeylerinin giderek artmaya başlaması, toplumla yakın ilişkilerde bulunan ve toplumun güvenliğini sağlamada birinci derece sorumlu olan polisin rolünün, amaç ve hedeflerinin de çağa ayak uyacak oranda değişmesine sebep olmaktadır. Polisin toplum içerisindeki rolünün, onun ortaya koyduğu hizmet ve başarılarının önüne geçtiği görülmektedir. Polisin görev alanının çeşitliliği ve genişliği polisin her alanda araştırmacı ve yaratıcı yönlerinin gelişmesini zorunlu hale getirmiştir. Ayrıca kamu düzeni açısından polisin görevini sağlıklı yapabilmesi için sahip olması ve temel polislik eğitimi(Polis Meslek Yüksek Okulları) içinde kazanması gereken niteliklerden bazıları şöyle sıralanabilir: (Dursun, 2004: 346)

- Kendine güvenen, ehliyetli ve liyakatli,
- Güven ve saygı kazanma yeteneğine sahip,
- İşinde azimli, ciddi, sadık ve sabırlı olan,
- Ortama uyum sağlayan, hakim olan, ikna eden,
- Değer biçmede ve değerlendirmede hatasız,
- İşini benimseyen, seven, gayretli ve hevesli,
- İnceleyici, gözlemci, araştırmacı ve yeni şeyler keşfetme azmine sahip,
- Kendini değerlendiren ve sürekli geliştiren.

Bu sayede toplumla uyumlu, bir şeyler üretebilmek için daha iyisini hedefleyen kısacası; bilgi çağında bilginin temsilcisi polisler olabilmeleri mümkündür.

Mesleklerin saygınlığının, bizzat mesleğin kendisinden değil, meslek mensuplarının mesleki nitelik ve meziyetlerinden geldiği, dolayısıyla meslekleri ve kurumları saygın kılanın çalışanları olduğu görülmektedir.

Bu noktada, en eski ve en yaygın mesleklerden biri olan polislik, diğer mesleklerden farklı özellikler arz etmektedir. Polis, yalnız üniforma ve silahtan ibaret bir görev değildir. Polislik, her şeyden önce bir insanlık ve uygarlık mesleğidir. Polisin aracı da amacı da insandır. Bilgi toplumunun, demokratik düzenin ve insan haklarının hakim olduğu çağımızda, polislik daha hassas bir meslek haline gelmiştir. Polislik, sıradan bir meslek değil, kendine özgü kuralları, sembolleri ve ritüelleri bulunan eski ve köklü bir meslektir (Fındıklı, 1999-2000:2). Bu nedenle, Aristo, polisliği, insanoğlunun en önemli ve medeni buluşlarından biri olarak görmüştür.

Polisin varlık nedeni ve temel görevi, güvenliği sağlamak ve sürdürmektir. Bunun için öncelikle polisin güvenilir bir kişi olması ve halka güven vermesi son derece önemlidir. Polis, mesleğini halkı korkutarak değil, güven duygusu ile yapmak zorundadır. Çağdaş polis, güvenliği korku salarak değil, güven vererek sağlayan polis olarak değerlendirilmektedir.

Diğer taraftan ülkemizde polislik mesleği, üniversiteyi kazanamayan gençlerin geleceği garanti altına almak için son çare olarak gördükleri bir istihdam yeri olmuştur. Polislik, kısa yoldan ve kolay bir şekilde hayatı kazanma yolu ve bir istihdam deposu olarak görülmektedir. Nitekim polisliği tercih eden adaylar üzerinde önceki yıllarda yapılan araştırmalar, polis adaylarının babalarının oldukça büyük bir kesiminin memur, çiftçi, işçi veya emekli gibi nispeten düşük ücretle çalışan insanlar olduğunu göstermektedir (Cerrah, 1999: 186). Polislik mesleğinin seçiminde ortaya çıkan tüm bu olumsuz etkenlerin yanında, iletişim çağında polisin sadece bilgiyle değil, farklı niteliklerle ön plana çıkması gerekmektedir.

Sanayi toplumu ile bilgi toplumu arasındaki farkı en iyi sergileyen husus, çalışanlarda aranan nitelik ve özelliklerin değişmiş olmasıdır. Bilgi toplumu için artık diploma yeterli değil, bilgi, beceri ve nitelik gerekmektedir. Esasen çağı yakalamanın yolu, çağın bilgisidir (Akyol, 1997:180).

Günümüz bilgi toplumunun polisi bilgili ve nitelikli olmak zorundadır. Bilgi toplumunda artık polisin sayısının değil, nitelikli ve deneyimli olmasının önem kazandığı görülmektedir. Polislik mesleğini seçecek kimselerin; kafa, kol ve kalbini dengeli ve uyumlu kullanabilen, insanların duygularını anlayabilen, duyarlı, sorumluluk duygusu güçlü ve dikkatli, disiplinli, meslek ahlakına bağlı, insanlara saygılı olmaları gerekmektedir.

Nitelikli bir polislik hizmetinin, yeterli mesleki bilgi ve karar verme yeteneğine sahip, dinlemesini bilen ve karşısındakinin duygularını doğru algılayabilen, onlarla empati kurabilen polislerce yerine getirilmesinin mümkün olacağı söylenebilmektedir. Bu anlamda, çağımızda polislik mesleğinde duygusal zekanın önemini incelemek gerekmektedir.

3. POLİSLİK MESLEĞİNE İLİŞKİN TUTUMLAR VE POLİSLİKTE DUYGUSAL ZEKANIN ÖNEMİ

Çağdaş polislik anlayışında duyguların ve duygusal zekanın önemine geçmeden önce, bu kavramların içeriğinin anlaşılması gerekmektedir. Öncelikle iletişim sürecinde pek çok sorunun arka planında yer alan duygular üzerine odaklanılmaktadır. Duygunun insanlık kültüründeki ortak iletişim yollarından biri olduğu ifade edilmektedir.

Duygular insanoğlunun yaşamını sürdürmek için vardır. İnsan, yaşamıyla ilgili olumlu ya da olumsuz durumları duygular aracılığıyla fark eder ve çevresine karşı takınacağı tutumu belirler. Duygular anlamsız değildir. Kendini bilen ve duygularının farkında olan insan her duygu durumu için ayrı bir davranış stratejisi

geliştirebilir (Göka, 2004:9-10).

Bireyin sağlıklı düşünce ve davranışı bilişsel ve duyuşsal yeteneklerini eşgüdüm içinde çalıştırmasına bağılıdır. Bunun için Aristoteles şöyle der: ‘Herkes kızabilir, ancak doğru insana, doğru zamanda, doğru biçimde, doğru nedenle kızmak kolay değildir.’ Kısacası duygular, usun; us da duyguların önüne geçmeden, birbirini elemeyen, birbirini tamamlayıcı biçimde ortaya çıkması gerekir. Bunun için de duyguları yönetmeyi bilmek gerekir. (Aktaş, 2004: 22-23) Günümüzde pek çok kişi, günlük olaylar karşısında gerçek duygularını fark edememekte, bu duygularını etkin bir şekilde dile getirememektedir. Kişinin, gerçek duyguları ile yüzleştikten ve bu duyguları etkin bir şekilde dile getirdikten sonra çevresindekilerle olumlu bir ilişki kurabildiği söylenebilmektedir.

Duygular anlamın en ciddi boyutudur. Çoğunlukla, birinin bir olay hakkındaki hisleri, o olayın içinde bulunduğu koşullardan çok daha önemlidir. Yine de pek çok kişi, başkalarına duygu düzeyinde karşılık verme konusunda tereddüt etmektedir. Kişi başkalarının duygularını paylaşmaktan kaçındığı taktirde, onları gerçekten anlama ve arasında bir bağ kurma şansını feda etmiş olmaktadır (Silberman ve Hansburg, 2003:37-39).

İnsanın olayları yalnızca bilişsel tutumuyla değil, duyuşsal olgunluk düzeyine göre de değerlendirdiği görülmektedir. Duyuşsal olgunluk düzeyi gelişmiş insanların kendini doğru ifade edebilme ve başkalarıyla yeterli düzeyde empati kurabilme becerilerinin yüksek olduğu söylenebilmektedir.

Duygular hep insanın zayıf yanının simgesi sayıldığı için duyguların gücü hiçbir zaman bilinmemiş, duyguları tanımamak, duyguları anlamamak, sonuçta da duyguları yönetememek büyük hatalarla ödenen bir yanlış olagelmıştır. ‘Duygularını yönetmek’, kendinin farkında olmaktır. Duygularını yönetmek, duygularını anlamak, onları doğru yer ve zamanda iletebilmek, duyguların gücünü kullanabilmektir (Atabek, 2000:11). Polislik mesleği açısından değerlendirildiğinde, karşılaşılan farklı durumlar ve kişilerarası ilişkilerde polislerin duygularını yönetebilmesinin son derece önemli olduğu görülmektedir.

Kasatura’ya (2003:117-118) göre, duyuşsal olgunluk sahibi, kendi duygularını tanıyan ve yönetebilen, başkalarının duygu ve düşüncelerini anlayarak kendilerini etkin bir şekilde ortaya koyabilen bireyler, insan ilişkilerinde de başarı sağlamakta, duyuşsal olgunluğa erişememiş kişilerse, kendi duygularını kontrol altına alıp yönetemedikleri için, başkalarının duygularını da anlayamamakta, dolayısıyla insanlarla etkin bir iletişimi sürdürmemektedir. İnsan ilişkilerindeki başarı, geniş ölçüde başkalarının duygularını anlayabilme becerisidir. Polislik mesleğinde de olayların çözüme kavuşturulmasında, zanlı, suçlu, mağdur, mağdur yakını vb. iletişim kurulmaya çalışılan kişilerin duygularını anlayabilmenin, olayların gizli kalan noktalarını aydınlatılabilmek ve etkili çözümler bulabilmek açısından önemli olduğu söylenebilmektedir.

Duygular, insanı diğer insanlardan ayıran, yaşamsal öneme sahip olan, doğuştan gelen mizaç, düşünceler ve yaşam deneyimleri ile oluşan bilgiler olarak değerlendirildiğinde, bu duyguların sadece bilincinde olmanın değil, onları etkili bir şekilde kontrol etmenin önemi ortaya çıkmaktadır. İşte bu noktada duyuşsal zeka devreye girmektedir. Çünkü duyuşsal zeka, duyguları algılama, tanımlama, kontrol edebilme, duyguları zamanında üretebilme ve iletişime geçebilme yeteneği olarak ifade edilmektedir.

Bridge (2003:12) duyuşsal zekayı (EQ) “kendi duygu ve yeteneklerini tanıma, bu duygu ve yetenekleri kabul ederek yenilerine, daha iyilerine açık olma, kendine ve işine ait hedeflere istekle ve başarıyla kilitlenme, diğerlerinin duygu gereksinim ve problemlerini anlama, onları önemseyerek iletişim kurma, ekip çalışması için gereken iletişim, ikna etme, uzlaşma gibi yetenekler” olarak belirtmektedir.

O halde 'EQ', insanın duygularına ne kadar hükmedebildiğini ve onları nasıl daha verimli kullanabileceğini açıklayan değişken bir faktördür. Duyuşsal güçleri gerektiği gibi kullanmasını bilen, yani 'EQ'su yüksek insanlar, özel ve mesleki hayatlarını kendilerine kolaylaştırmışlardır. Çevresindekilerin ve kendi hislerinin farkında olmak, güncel yaşamda karşılaşılan sorunların üstesinden gelebilme potansiyelini artırmaktadır (Konrad ve Hendl, 2003: 15).

Buna paralel olarak, kişinin özel yaşamında ve meslek yaşamında başarı kazanmasında, bilişsel ve duyuşsal zekanın birlikte rol oynadığı, iletişim çağının polislerinin de özellikle mesleki başarısında duyuşsal zekanın son derece önemli olduğu görülmektedir.

Weisinger (1998:7) iş yaşamında duyuşsal zekayı, kişinin istediği sonuçlara ulaşmak için duygularını kendi istediği yönde kullanması olarak tanımlamaktadır. Bazı araştırmalar, IQ'nun iş performansındaki değişkenliğin %25'lik kısmını etkileyebildiğini belirtmektedir, hatta bu oranın %5-10 arasında olduğunu ileri süren çalışmalar da mevcuttur. İyimsen bir kabulle bu oran %25 olarak ele alınsa dahi, iş performansındaki değişkenliğin dörtte üçü IQ'nun dışındaki kaynaklara bağımlıdır (Davis,2004:4).Duyuşsal zekanın, kişinin duygularını düzenlemesinde, amaçlarını belirlemesinde, özel ve iş yaşamından tatmin olmasında dolaysız bir rolünün olduğu ifade edilmektedir.

Sonuç olarak bilişsel zeka ve duygusal zeka, işlevsellikleri açısından birbirlerinden tamamen ayrılması mümkün olmayan beceriler bütünüdür. Yüksek duygusal zeka düzeylerinin, kişinin yaptığı işten yüksek seviyede doyum almasını sağladığı, kişinin yöneticileriyle ve diğer çalışanlarla daha etkili iletişim kurabilmeyi sağladığı ifade edilmektedir.

Günümüz iş dünyası, çalışanın bedensel, bilişsel ve duygusal yeterliklerini bir bütün olarak daha yoğun ve daha etkin kullanmasını gerektirmektedir. Bu bağlamda da duygusal zekanın önemi her geçen gün artmaktadır (Baltaş, 2006: 50). Polisin de her çeşit olayla karşılaştığı ve farklı kişilerle muhatap olduğu düşünüldüğünde, kendi duygularının farkında olabilmesi ve duygularını yönetmeyi bilmesinin önemi ortaya çıkmaktadır.

Modern polis organizasyonlarının gerek yapısal gerekse uygulamalar açısından sürekli değişim içinde oldukları gözlenmektedir. Polis uygulamalarının çağdaş gelişmelere göre düzenlenebilmesi için en temel noktalardan birini personelin bireysel karakteristik özelliklerinin geliştirilmesi (Kavgacı, 1998:66) oluşturmaktadır.

Sivil insanlarla emniyet mensubu görevlilerin, aralarında sağlıklı iletişim kurabilmeleri ancak ve ancak eğitimle kazanılabilen, karşılıklı hoşgörü ve anlayışa bağlıdır. Kabul edilmelidir ki, insanlara herhangi bir kuralı ihlal etme durumlarında, onlara bu hatayı anlatma dili ve yaklaşımı önemli bir kişilik özelliği gerektirmektedir (Demirci, 2005:62).

Polislik mesleği Türk toplumunda olduğu gibi diğer toplumlarda da en önemli pozisyonlardan biridir. Polisten beklenenlerin birçok meslekten beklenenlerden daha fazla olduğu ve polisin geniş bir yelpaze içinde yer alan çok çeşitli görevler yaptığı görülmektedir. Polislerin her durumda cesur olmaları, insani duygular olan korkuyu, şoku, şaşırma ve incinmeyi hatta çok daha ciddi olarak yaşam-ölüm ikilemiyle karşılaştıkları zaman dahi bunu belli etmemeleri, ayrıca sakin ve soğukkanlı olmaları, mantıklı ve çabuk karar vermeleri, tehdit edildiği, incitildiği, sözel veya fiziksel olarak taciz edildiği durumlarda dahi vatandaşa saygılı davranmaları beklenmektedir (Günşen İçli, 1998:69).

Polisin karşılaştığı olayların çoğu normal dışıdır. Sınıfta yaramazlık yapan öğrenciden en ağır suçlara kadar polis, ilk plandadır. Polisin toplumsal olaylarda her türlü baskıya, eyleme, sopaya, silaha karşı soğukkanlı, sabırlı olması gerekir. Toplumsal olayların yönetiminde polisin etkili bir işlevi bulunmaktadır (Topalbekiroğlu, 2004: 235). Dolayısıyla polisin bu tür olaylarda bilişsel zekasının yanında, duygularını etkin biçimde kullanabilmesi ve duygularını kontrol edebilmesi son derece önemlidir.

İyi bir polis, her şeyden önce iyi bir insan, aynı zamanda iyi bir psikolog, kriz müdahalecisi ve birbirine sevgi ve şefkatle bağlı olan toplumun dışı yansıyan gözde örneğidir. Güvenlik hizmetlerinin etkili ve verimli bir şekilde yürütülmesinde, bu değerlerin profesyonellik açısından büyük önemi vardır (Geleri, 2004:64). Dolayısıyla profesyonel polisin çeşitli nedenlerle kendinden yardım talebinde bulunan mağdurları anlayabilme noktasında sabırlı ve hassas davranmasının gerekliliğine dikkat çekilmekte, bu noktada maruz kaldığı suç karşısında psikolojik veya fiziksel güçlükler içerisinde bulunan mağdurun yanında bulunan polisin, kendisini karşısındakinin yerine koyarak, istek ve tepkilere karşı duyarlı davranması, mağdura sempati ile yaklaşması, yapması gereken hususları mağdura açık ve anlaşılır bir şekilde ifade etmesi ve en önemlisi de mağduru dinleyebilmesi, onun içinde bulunduğu duyguları doğru algılayabilmesi sonucunda mağdurun kendisini çok daha iyi hissederek, olaylara daha etkili ve verimli çözüm yollarının bulunmasının mümkün olduğu söylenebilmektedir.

Polisin, kendisini sürekli yenileyerek insan psikolojisi, suç psikolojisi, toplum psikolojisi, halkla ilişkiler, insan hakları ve iletişim becerileri konusunda çok iyi yetişmesi, her geçen gün değişen koşullara ayak uydurabilecek şekilde süratle kendini yenilemeye devam etmesi gerekliliği ön plana çıkmaktadır.

Polisin, iletişim becerilerini en üst düzeye çıkarmak suretiyle, kendini ve uygulamalarını doğru ve gerçekte olduğu gibi anlatabilmesi, olaylar hakkındaki duygu ve düşüncelerini en iyi şekilde, hiçbir yanlış anlamaya ve yorumlamaya neden olmadan, açıklıkla kamuoyuna yansıtabilmesi, önce mesleğini sevmesi ve meslek şuurunu içinde hareket etmesi önemlidir (Sönmez ve Sönmez, 2003: 112-120). Mesleğini sevmeyen, işine ısınmayan emniyet mensubunun, meslekte bu birlikteliğini uzun süre götürmesinin mümkün olmadığı gözlenmekte, dolayısıyla polislerin mesleklerine saygı duymalarının yanında, mesleklerini saygı duyulur hale getirmelerinin de gerekliliği vurgulanmaktadır.

Polisin yakalama, uyarma ve güç kullanma kararını verirken sağduyu göstermesi, bir karışıklık ve izdiham durumunda, soğukkanlı ve temkinli davranmasının gerekliliğine işaret edilmektedir. Dolayısıyla sağduyu sahibi, çevik ve uyanık, mesleki bilgi sahibi, iyi eğitim görmüş, dürüst, bilişsel ve duygusal zekasını dengeli kullanabilen, sorumluluk sahibi, güvenilir, iyi görünümlü, kendine güvenen, nazik, üniformaya saygılı, meslek sevgisi, meslek saygısı olan, sabırlı, hoşgörülü, önyargısız olan, empatik iletişim kurabilen polis

adaylarının meslekte başarılı olmaları beklenmektedir.

4.ARAŞTIRMANIN AMACI VE YÖNTEMİ

Özel yaşamda ve çalışma yaşamında başarıyı ve mutluluğu getiren duygusal zekanın, polislik mesleğinde de son derece önemli olduğu görülmektedir. Çünkü polis her an farklı olaylarla ve farklı kişiliklerle yüz yüze kalabilmektedir. Buna paralel olarak, polisin karşılaştığı farklı olaylarda aklını ve duygularını dengeli biçimde kullanabilmesi, duygularını doğru algılayabilmesi, duygularını doğru ifade edebilmesi, başkalarını etkin dinleyebilmesi ve onlarla empati kurabilme yeteneği gündeme gelmektedir.

Bu çalışmanın temel amacı, Polis Meslek Yüksekokulu'nda okuyan öğrencilerin duygusal zekalarıyla polislik mesleğine ilişkin tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesidir. İncelemede Bar_On'un duygusal ve sosyal zeka modeli çerçevesinde aşağıdaki duygusal zeka boyutları baz alınmıştır.

4.1.Duygusal Zekanın Boyutları

Bar_On'un duygusal ve sosyal zeka modeli; kişinin iç kapasitesi, kişilerarası yetiler, uyum sağlama, stres yönetimi ve genel ruh durumu olarak 5 ana bölümde ve 15 bileşene göre özetlenmiştir. (Stein, Book, 2000) Bunları şöyle ifade etmek mümkündür:

Kişinin iç kapasitesi: Bu kapasite iç irademizi tanımlar. Kendimizi nasıl iyi tanıdığımızı, kendimizi nasıl iyi hissettiğimizi, duygularımızla aramızın nasıl olduğunu tanımlar, hayatta yaptıklarımızdan hangilerinin bize kendimizi iyi hissettirdiğini anlamamıza da yardımcı olur.

• Farkındalık: Kişinin kendi tutum ve davranışlarının farkında olması, kendini anlaması, kabul etmesi ve kendine saygı duyması.

• Duygusal Bilinç: İnsanın kendi duygularını bilmesi, tanınması ve birbirinden ayırt edebilme yeteneği.

• Dışavurum: Duyguları, düşünceleri ve inançları kırıcı olmayan bir yolla ifade edebilmek.

• Bağımsızlık: Düşüncede ve eylemde kişinin kendini yönetme ve kontrol etme yeteneği ve duygusal bağımlılıktan uzak kalmak.

• Kendini gerçekleştirme: Birinin potansiyel yeteneklerini gerçekleştirebilmesi.

Kişilerarası yetiler: Bu yeti, başkalarını nasıl anladığımızı, onlarla nasıl ilişkide bulunduğumuzu tanımlıyor.

• Empati: Başkalarının duygularının farkında olmak, anlamak ve takdir etmek yetisi. İnsanların neyi neden yaptığına hassas olmak.

• Sosyal sorumluluk: Sosyal olarak sorumlulukla davranmak ve sosyal grup içinde yapıcı ve işbirlikçi olmak.

• Kişiler arası ilişkiler: Duygusal yakınlık, samimiyet ve etkilenme ile karakterize olan karşılıklı tatminkar ilişkileri kurma ve devam ettirme yetisi.

Uyum Sağlama: Bu kapasite sorunsal durumlarla ilişkide esnek olmayı, çevresel isteklerle ve başarıyla baş edebilmeyi tanımlar.

• Gerçeklik testi: Duygusal olarak yaşanmış olanla, subjektif olarak varolan arasındaki farkı anlama yetisi.

• Esneklik: Birinin duygularını düşüncelerini ve inançlarını değişen durumlara ve şartlara göre ayarlayabilme yetisi.

• Problem çözme: Sorunları belirleme, tanıma-tanımlama ve etkili çözümler bulma yetisi.

Stres Yönetimi:

• Strese Dayanıklılık: Stresle aktif ve pozitif olarak baş edebilme

• Tepkilerini Kontrol: Birinin duygularını düzenleme yetisi ve bir baskıya karşı koyabilme ve/veya erteleyebilme yetisi.

Genel Ruh durumu: Bu bölge, kişinin hayattan zevk alabilmesini tanımlar ve hayattan memnun olma ile alakalıdır.

• İyimserlik: Hayata parlak taraftan bakabilme ve zor durumlarda bile pozitif tavrı koyabilme yetisi.

• Mutluluk: Kendi ile ve başkalarıyla mutlu olabilmek, hayattan tat ve zevk almak ve eğlenmek

Bu doğrultuda, Yrd.Doç.Dr.Fusun Acar tarafından Türkiye koşullarına uyarlanan, Haifan Üniversitesi'nden Dr. Reuven Bar_On'un geçerlilik ve güvenilirlik çalışmalarını yaptığı Bar_On EQ anketi

uygulanmıştır. Çalışmanın amacına uygun olarak, polislik mesleğine ilişkin tutumları ölçmek amacı ile Yrd. Doç. Dr. Mehmet Murat ve Baş Kom. Özgür Uygun tarafından geliştirilen ‘Polislik Mesleğine İlişkin Tutum Ölçeği’ kullanılmıştır. Beş dereceli Likert tipi bir formda hazırlanan ‘Polislik Mesleğine İlişkin Tutum Ölçeği’nin deneme formunda 40 madde yer almakta iken, yapılan uygulama ve analizler sonucunda ölçek 33 maddeye indirilerek, güvenilirliğine ve geçerliğine ilişkin çalışmalar yapılmış ve kullanıma hazır duruma getirilmiştir.

Araştırmanın Değişkenleri

Bu çalışma yapılırken, bağımsız değişken cinsiyet, doğum yeri, yaşanılan yer ve duygusal zeka, bağımlı değişken polislik mesleğini seçmede öğrencilerin tutumları olarak belirlenmiştir.

Araştırmanın Hipotezi

H₀: Polislik mesleğini seçen öğrencilerin polislik mesleğine ilişkin tutumları ile duygusal zeka boyutları arasında bir ilişki yoktur.

H₁: Polislik mesleğini seçen öğrencilerin polislik mesleğine ilişkin tutumları ile duygusal zeka boyutları arasında bir ilişki vardır.

Araştırmanın Ana Kütlesi ve Örnekleme

İzmir’de bulunan Rüştü Ünsal Polis Meslek Yüksek Okulu öğrencileri bu çalışmanın ana kümesini oluşturmaktadır. Bu araştırmada; 2007-2008 eğitim öğretim yılında öğrenim gören birinci sınıf öğrencilerinden rastgele örnekleme yöntemiyle seçilen 150 kişi örnekleme oluşturmaktadır. Birinci sınıf öğrencilerinin seçilmesinin amacı; polis okuluna başlarken öğrencilerin polis mesleğine ilişkin tutumlarıyla duygusal zekaları arasındaki ilişkinin incelenmesidir.

Araştırma Verilerinin Değerlendirilmesi

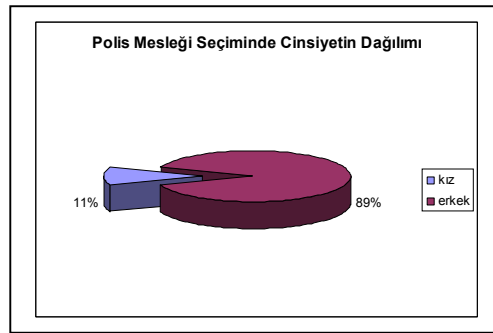
Veriler SPSS 15.0 programında değerlendirilmiş, frekans tabloları oluşturulmuş ve polislik mesleğine ilişkin tutum ölçeğiyle duygusal zekaları arasındaki ilişkileri belirlemek için korelasyondan yararlanılmıştır.

5. ARAŞTIRMANIN DEĞERLENDİRİLMESİ:

I. DEMOGRAFİK VERİLER

Tablo 1: Cinsiyete İlişkin Frekans Dağılışı **Şekil 1:** Cinsiyet Dağılımı

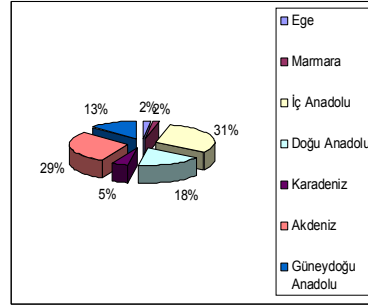
Cinsiyet	Sayı	Yüzde
Kız	17	11.3
Erkek	133	88.7
Toplam	150	100



Polislik mesleğinin seçiminde cinsiyet dağılımı incelendiğinde; erkek adayların oldukça baskın olduğu ve neredeyse yüzde doksanlık bir ağırlığa sahip olduğu ortaya çıkmaktadır. Son günlerde özellikle medyada, polisiye diziler yüksek reyting toplamakta ve dizilerin polis kahramanları gençlerin idolü haline bile gelebilmektedir. Bu dizilerdeki etkin kadın polis karakterleri ve medya dışındaki bayanların polislik mesleğini tercih etmesindeki özendirici etkenler artmasına rağmen kadın polis adaylarının umulanın altında bir oran sergilediği görülmektedir.

Tablo 2: Doğum Yeri İlişkin Frekans Dağılışı **Şekil 2:** Doğum Yerlerine Göre Dağılım

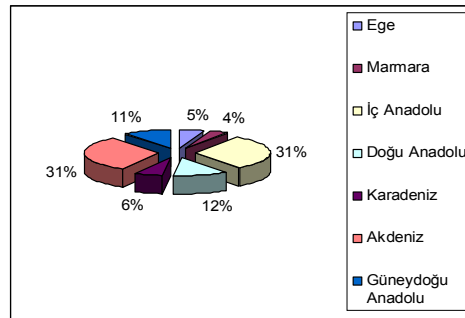
Doğum Yeri	Sayı	Yüzde
Ege	3	2
Marmara	3	2
İç Anadolu	46	30.7
Doğu Anadolu	27	18
Karadeniz	7	4.7
Akdeniz	44	29.3
Güneydoğu Anadolu	20	13.3
Toplam	150	100



Polislik mesleğini seçen polis adaylarının doğdukları bölgeler incelendiğinde; ilk iki sırayı İç Anadolu ve Akdeniz bölgeleri almakta ve polislik mesleğini seçenlerin yarısından fazlasının bu iki bölgeden çıktığı görülmektedir. Ege, Marmara ve Karadeniz bölgelerindeki düşük tercihler dikkat çekmekte; Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu bölgeleri bu üç bölgeye göre nispeten daha yüksek bir tercih göstermektedir. Kültürel ve ekonomik faktörlerin belirleyiciliğinin net olarak tabloya yansdığı görülmektedir.

Tablo 3: Yaşadığı Yere İlişkin Frekans Dağılışı **Şekil 3:** Yaşadığı Yere Göre Dağılım

Doğum Yeri	Sayı	Yüzde
Ege	8	5.3
Marmara	6	4
İç Anadolu	46	30.7
Doğu Anadolu	18	12
Karadeniz	9	6
Akdeniz	47	31.3
Güneydoğu Anadolu	16	10.7
Toplam	150	100



Polis adaylarının yaşadıkları yer ile doğdukları yer arasında çok net bir paralellik söz konusudur. Sıralama hemen hemen aynı şekilde gerçekleşmiştir.

Tablo 4: Duygusal Zeka ile Polislik Mesleğine İlişkin Tutumlar Arasındaki Korelasyon İlişkisi

		Korelasyonlar									
		Mutluluk	Gerçekçi	Prob.çöz	Sosyalso	Kis.ilis	Empati	Bagimsiz	Kendiger	Kensaygi	Polistutum
Mutluluk	Pearson Correlation	1	,186*	,426**	,468**	,489**	,374**	,134	,501**	,539**	,349**
	Sig.(2 tailed)		,023	,000	,000	,000	,000	,103	,000	,000	,000
	N	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150
Gerçekçi	Pearson Correlation	,186*	1	,218**	,333**	,168*	,268**	,009	,198*	,195*	,163*
	Sig.(2 tailed)	,023		,007	,000	,040	,001	,912	,015	,017	,047
	N	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150
Prob.çöz	Pearson Correlation	,426**	,218**	1	,455**	,402**	,476**	,113	,570**	,409**	,222**
	Sig.(2 tailed)	,000	,007		,000	,000	,000	,170	,000	,000	,006
	N	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150
Sosyalso	Pearson Correlation	,468**	,333**	,455**	1	,377**	,523**	,218**	,493**	,526**	,354**
	Sig.(2 tailed)	,000	,000	,000		,000	,000	,007	,000	,000	,000
	N	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150
Kis.ilis	Pearson Correlation	,489**	,168*	,402**	,377**	1	,462**	,063	,536**	,511**	,260**
	Sig.(2 tailed)	,000	,040	,000	,000		,000	,440	,000	,000	,001
	N	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150
Empati	Pearson Correlation	,374**	,268**	,476**	,523**	,462**	1	,122	,427**	,440**	,244**
	Sig.(2 tailed)	,000	,001	,000	,000	,000		,136	,000	,000	,003
	N	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150
Bagimsiz	Pearson Correlation	,134	,009	,113	,218**	,063	,122	1	,191*	,272**	,192*
	Sig.(2 tailed)	,103	,912	,170	,007	,440	,136		,019	,001	,019
	N	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150
Kendiger	Pearson Correlation	,501**	,198*	,570**	,493**	,536**	,427**	,191*	1	,524**	,240**
	Sig.(2 tailed)	,000	,015	,000	,000	,000	,000	,019		,000	,003
	N	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150
Kensaygi	Pearson Correlation	,539**	,195*	,409**	,526**	,511**	,440**	,272**	,524**	1	,349**
	Sig.(2 tailed)	,000	,017	,000	,000	,000	,000	,001	,000		,000
	N	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150
Polistutum	Pearson Correlation	,349**	,163*	,222**	,354**	,260**	,244**	,192*	,240**	,349**	1
	Sig.(2 tailed)	,000	,047	,006	,000	,001	,003	,019	,003	,000	
	N	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

* . Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

H₁: Polislik mesleğini seçen öğrencilerin polislik mesleğine ilişkin tutumları ile duygusal zeka boyutlarında yer alan mutluluk boyutu arasında bir ilişki var mıdır?

Tablo 4 incelendiğinde; polislik mesleğini seçen öğrencilerin mutluluk boyutu ile tutumları arasında orta düzeyde, pozitif ve anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir($r=0.349$, $p<0.01$).

Buna göre mutluluk boyutu arttıkça polislik mesleğine karşı olan tutumda orta düzeyde pozitif olarak artacaktır. Determinasyon katsayısı dikkate alındığında ($r^2=0.12$), öğrencilerin polislik mesleğine ilişkin tutumlarındaki toplam varyansın %12'sinin mutluluk boyutundan kaynaklandığı görülmektedir. Anket sonuçları incelendiğinde, polis adaylarının mutlu olacaklarını düşünerek bu mesleği seçtikleri ortaya koymakla beraber, diğer duygusal zeka boyutları ile karşılaştırıldığında, gerçekçilik ve bağımsızlık boyutlarına göre daha yüksek bir ilişki belirlenmiştir. Polislik mesleğinin eğlenceli, maceracı ve heyecana dayalı medya tasvirinin sınırlı bir oranda da olsa, meslek seçimini etkilediği ve mutluluk boyutuna nisbeten hissedilir bir artış sağladığı şeklinde bir tablo oluşmuştur.

H₂: Polislik mesleğini seçen öğrencilerin polislik mesleğine ilişkin tutumları ile duygusal zeka boyutlarında yer alan gerçekçilik boyutu arasında bir ilişki var mıdır?

Tablo 4 incelendiğinde; polislik mesleğini seçen öğrencilerin gerçekçilik boyutu ile tutumları arasında düşük düzeyde, pozitif ve anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir($r=0.163$, $p<0.05$). Determinasyon katsayısı dikkate alındığında ($r^2=0.02$), öğrencilerin polislik mesleğine ilişkin tutumlarındaki toplam varyansın %2'sinin

gerçekçilik boyutundan kaynaklandığı görülmektedir. Bu noktada anket sonuçları değerlendirildiğinde, polis adaylarının mesleğe uyum konusunda bazı ciddi sorunlar yaşayabilecekleri anlaşılmaktadır. Belli bir mesleğin seçiminde, o mesleğe aday olanların mesleğin toplum içindeki gerçek konumunun ve sınırlarının farkında olması ve hem kendine hem de topluma olan faydasını gerçekçi nedenlerle kavraması gerekir. Bu boyuttaki düşük ilişki; adayların bu seçimi tam anlamıyla objektif yapamadığını, dış faktörlerin etkisi altında kalabildiğini ve yer yer mesleğin duygusal yansıması ve gerçek dışavurumu arasında kararsızlık hissedebileceği gibi noktaları ön plana çıkarmaktadır. Bu nedenle mesleğin toplumda daha net anlamlandırılması için çeşitli halkla ilişkiler etkinliklerinin (konferans, panel, söyleşi, seminer, sempozyum)lar daha yoğun gerçekleştirilmesi ve mesleğe dönük arama konferanslarının özendirilmesi gerekmektedir.

H₃: Polislik mesleğini seçen öğrencilerin polislik mesleğine ilişkin tutumları ile duygusal zeka boyutlarında yer alan problem çözme boyutu arasında bir ilişki var mıdır?

Tablo 4'e göre; polislik mesleğini seçen öğrencilerin problem çözme boyutu ile tutumları arasında düşük düzeyde, pozitif ve anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir ($r=0.222$, $p<0.01$). Determinasyon katsayısı dikkate alındığında ($r^2=0.04$), öğrencilerin bu mesleğe ilişkin tutumlarındaki toplam varyansın %4'nin problem çözme boyutundan kaynaklandığı görülmektedir. Meslek seçiminde o mesleğin idealist çerçevedeki seçim unsurlarından birisi de, mesleği seçen kişinin toplumu ve bireyleri etkileyen belli sorunları kişisel ve ekip çalışması inisiyatifleri ile çözebilme inancıdır. Örneğin hastalıkları iyileştirmek için doktor; halkın sorunlarını çözmek için siyasetçi, ülkeyi korumak ve güvenlik ihtiyacını gidermek için asker olma isteği gibi... Anket sonuçları polis adaylarının problem çözme konusunda beklenen düzeyde yüksek bir inanç içinde olmadıkları noktasını işaret etmektedir.

Son derece önemli bir meslek olan polislik mesleğinin bu mesleğe ilgi duyanlar nezdinde tanıtımı ve özendirilmesi konusunda Emniyet Genel Müdürlüğü ve diğer ilgili birimlere sorumluluk yüklenmektedir. Diğer meslek dallarında olduğu gibi polislik mesleğine dönük ilköğretim okulları ve liselerde verilecek meslek seminerleri önerilebilecek çıkış noktalarından biri olabilir.

H₄: Polislik mesleğini seçen öğrencilerin polislik mesleğine ilişkin tutumları ile duygusal zeka boyutlarında yer alan sosyal sorumluluk boyutu arasında bir ilişki var mıdır?

Tablo 4 incelendiğinde; polislik mesleğini seçen öğrencilerin sosyal sorumluluk boyutu ile tutumları arasında orta düzeyde, pozitif ve anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir ($r=0.354$, $p<0.01$). Determinasyon katsayısı dikkate alındığında ($r^2=0.12$), öğrencilerin mesleğe ilişkin tutumlarındaki toplam varyansın %12'sinin sosyal sorumluluk boyutundan kaynaklandığı görülmektedir.

Sosyal sorumluluk profesyonelliğinin olmazsa olmaz koşuludur. Verilen hizmetin toplumun işleyişinde önemi olmalıdır. Bu açıdan bakıldığında polislik profesyonel bir meslektir. Çünkü polis, her zaman toplumun hizmetinde olan ve toplumsal yaşam içinde son derece önemli görevler üstlenen bir meslek grubu olup, sosyal bir misyona sahiptir. Polis toplumun huzur ve mutluluğu için gerektiğinde kendini tehlikeye atan ve fedakarlık yapan kişidir (Sözen, 2004: 124). Araştırmada, duygusal zekanın diğer boyutlarına nazaran, sosyal sorumluluk anlayışının meslek seçiminde nispeten daha belirleyici olduğu görülmektedir. Polislik mesleği, sosyal sorumluluk bilinci en yüksek ve vatandaşla birebir ilişkinin en üst düzeyde olduğu bir meslektir. Günlük yaşamın her alanında sosyal sorumluluk bilinci polislik mesleği için vatandaş-polis iletişimde temel eksenlerden biri olmaktadır. Karşıdan karşıya geçen yaşlı bir anneyi elinden tutup karşıya geçirmekten; bir siyasal mitingde güvenlik ve asayiş sağlamaya kadar takdir edilecek bir sosyal sorumluluk boyutu içeren polislik mesleği, diğer duygusal boyutlardan daha fazla bir oranda bu boyutuyla ön plana çıkmakta ve meslek seçiminde belirleyici olmakta olduğu anlaşılmaktadır.

H₅: Polislik mesleğini seçen öğrencilerin, mesleğe ilişkin tutumları ile duygusal zeka boyutlarında yer alan kişisel ilişkiler boyutu arasında bir ilişki var mıdır?

Tablo 4'e göre; polislik mesleğini seçen öğrencilerin kişisel ilişkiler boyutu ile tutumları arasında düşük düzeyde, pozitif ve anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir ($r=0.260$, $p<0.01$). Determinasyon katsayısı dikkate alındığında ($r^2=0.06$), öğrencilerin polislik mesleğine ilişkin tutumlarındaki toplam varyansın %6'sının kişisel ilişkiler boyutundan kaynaklandığı gözlenmektedir.

Kişilerarası iletişimin en belirleyici olduğu mesleklerden birisi polislik mesleğidir. Polis-vatandaş belki de yirmi dört saat yüzyüze iletişim içindedir. Bu yüzyüze iletişim içinde, iletişim tarzı sorunların çözümünde ve ilişkilerin yapılandırılmasında başat faktördür. Doğru iletişim tarzı, polis-vatandaş ilişkisinde sorunların çözüm yolları konusunda doğru bakış açıları yakalanmasını sağlayacaktır. Güçlü iletişim becerisine sahip olan polis adaylarının özellikle iletişimsizliğin yoğun olduğu tesbit edilen noktalarda misyon üstlenmesi, polis-vatandaş iletişimde güçlü bir soluk olacaktır. Anket sonuçları kişilerarası iletişimin meslek seçimindeki belirleyiciliğinin yüksek oranda olmadığına işaret etmektedir.

Polislik mesleğinin kişilerarası iletişim açısından yükselen trendi, gerek medya yoluyla yönetilen kampanyalar gerekse mesleğin imajının geliştirilmesi için yürütülen sosyal kampanyalarda daha sık vurgulanmalıdır. Çeşitli üniversiteler, sivil toplum ve araştırma kuruluşları hatta uluslararası dernek ve kurumlarla yürütülecek imaj çalışmaları; sırf kişilerarası iletişim becerisine güvenerek bu mesleği seçmek isteyen adaylar üzerine etkili olacaktır.

H₆: Polislik mesleğini seçen öğrencilerin bu mesleğe ilişkin tutumları ile duygusal zeka boyutlarında yer alan empati boyutu arasında bir ilişki var mıdır?

Tablo 4 incelendiğinde; polislik mesleğini seçen öğrencilerin empati boyutu ile tutumları arasında düşük düzeyde, pozitif ve anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir($r=0.244$, $p<0.01$). Determinasyon katsayısı dikkate alındığında ($r^2=0.05$), öğrencilerin mesleğe ilişkin tutumlarındaki toplam varyansın %5'inin empati boyutundan kaynaklandığı ortaya çıkmaktadır.

Empati boyutu da ankette olması gereken bir oranda gerçekleşmemiş ve meslek seçiminde oldukça düşük bir faktör olarak kendini göstermiştir. Sadece polislik mesleğinin değil, yaşamsal ilişkilerin merkezindeki empati; her insanın geliştirmesi gereken temel bir iletişim becerisidir. Bu konuda özellikle belli noktalardaki bilgilendirmeler son derece önemlidir. Polis adayları, suç, suçlu, insanları suça iten belirli nedenler, yasal süreç ve prosedürler vb. konularında bilgilendirildiklerinde, daha etkin empati kurabilme yeteneğine sahip olmaları beklenmektedir. Özellikle, suç ve suçlu konusunda basmakalıp yargı ve değerlendirmelerin dışında; her türlü boyutuyla bu kavramları irdeleyecek bilgilendirme kampanyaları, seminerler, basılı materyaller, röportajlar, haber dizileri, medya açık-oturumları, gazetelerdeki inceleme-araştırma yazıları ve rol modellerinin sunumu temel çıkış noktalarıdır.

H₇: Polislik mesleğini seçen öğrencilerin, mesleğe ilişkin tutumları ile duygusal zeka boyutlarında yer alan bağımsızlık boyutu arasında bir ilişki var mıdır?

Tablo 4 incelendiğinde; polislik mesleğini seçen öğrencilerin bağımsızlık boyutu ile tutumları arasında düşük düzeyde, pozitif ve anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir($r=0.192$, $p<0.05$). Determinasyon katsayısı dikkate alındığında ($r^2=0.03$), polislik mesleğine ilişkin tutumlarındaki toplam varyansın %3'ünün bağımsızlık boyutundan kaynaklandığı görülmektedir.

En düşük oranda seyreden duygusal zeka boyutlarından biri olarak bağımsızlık dikkat çekmektedir. Ankete katılanlar, polislik mesleği için kişisel inisiyatif alanlarını oldukça düşük görmektedir. Özellikle, yaratıcı, dinamik ve sorun çözücü kişilerin bu mesleğe kazandırılması noktasında, bu inanç bir handikap oluşturmaktadır. Polis adaylarının mesleğe kendilerinden bir şey katabilecekleri ve belli noktalarda inisiyatif kullanabilecekleri noktasında kendilerine ve mesleğe inanmaları gerekmektedir. Bu nokta, halkla ilişkiler çalışmalarının gerekliliğini bir kez daha gündeme getirmektedir.

H₈: Polislik mesleğini seçen öğrencilerin bu mesleğe ilişkin tutumları ile duygusal zeka boyutlarında yer alan kendini gerçekleştirme boyutu arasında bir ilişki var mıdır?

Tablo 4'e göre; polislik mesleğini seçen öğrencilerin kendini gerçekleştirme boyutu ile tutumları arasında düşük düzeyde, pozitif ve anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir($r=0.24$, $p<0.01$). Determinasyon katsayısı dikkate alındığında ($r^2=0.05$), öğrencilerin polislik mesleğine ilişkin tutumlarındaki toplam varyansın %5'inin kendini gerçekleştirme boyutundan kaynaklandığı görülmektedir.

Bir meslek adayının, o mesleği, kendi sahip olduğuna inandığı yetenekleri geliştirmeye uygun gördüğü için seçmesi temel noktalardan biridir. Polislik mesleği de daha önce pek çok kez bahsi geçtiği gibi; bir insanın sahip olduğu çeşitli yetenekleri geliştirmesi için aslında pek çok meslekten daha belirgin fırsatlar sunmaktadır. Anket sonuçları, polis adaylarının bu durumun fazla farkında olmadıkları ya da bu konuda düşük bir inanca sahip olduklarını göstermektedir. Bu nokta; özellikle; polislik mesleğinin bu mesleğe sahip olan ve sahip olmak isteyen adayların kendi öz imajları ve polislik mesleği ile ilgili kurumların kendi iç imajları ile ilgili farkındalık çalışmalarını yoğunlaştırmaları gerektiği hususunu ortaya koymaktadır.

H₉: Polislik mesleğini seçen öğrencilerin bu mesleğe ilişkin tutumları ile duygusal zeka boyutlarında yer alan kendine saygı boyutu arasında bir ilişki var mıdır?

Tablo 4'e bakıldığında; polislik mesleğini seçen öğrencilerin kendine saygı boyutu ile tutumları arasında düşük düzeyde, pozitif ve anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir($r=0.24$, $p<0.01$). Determinasyon katsayısı dikkate alındığında ($r^2=0.05$), polislik mesleğine ilişkin tutumlarındaki toplam varyansın %5'inin kendine saygı boyutundan kaynaklandığı görülmektedir.

Tablo 5: Demografik veriler ile Tutumlar Arasındaki Korelasyon İlişkisi

Korelasyonlar					
		Cinsiyet	Dyeri	Yas.yer	Polistutum
Cinsiyet	Pearson Correlation	1	,127	,095	,102
	Sig. (2-tailed)		,122	,248	,213
	N	150	150	150	150
Dyeri	Pearson Correlation	,127	1	,823**	-,036
	Sig. (2-tailed)	,122		,000	,660
	N	150	150	150	150
Yas.yer	Pearson Correlation	,095	,823**	1	-,097
	Sig. (2-tailed)	,248	,000		,238
	N	150	150	150	150
Polistutum	Pearson Correlation	,102	-,036	-,097	1
	Sig. (2-tailed)	,213	,660	,238	
	N	150	150	150	150

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

H₁₀: Polislik mesleğini seçen öğrencilerin polislik mesleğine ilişkin tutumları ile doğum yerleri arasında bir ilişki var mıdır?

Toplum nezdinde polisliğin hala bir erkek mesleği olarak değerlendirildiği, bayanlar için medyada bu mesleğe ilişkin yer alan özendirici programlara rağmen, erkek öğrencilerin daha çok bu mesleği benimsedikleri görülmektedir. Tablo 5 incelendiğinde; polislik mesleğini seçen öğrencilerin doğum yerleri ile tutumları arasında bir ilişki görülmemektedir ($r=-0.036$, $p=0.660>0.01$). Ancak polis okulu öğrencilerinin yaşadıkları yer ile tutumları arasında bir ilişki görülmektedir. ($r=0.823$, $p=0<p=0.01$)Determinasyon katsayısı dikkate alındığında ($r^2=0.68$), polis okulu öğrencilerinin mesleğe ilişkin tutumlarındaki toplam varyansın %68'inin yaşadıkları yerden kaynaklandığı görülmektedir.

6. SONUÇ

Polislik mesleği en yüksek stres düzeyine sahip olan mesleklerden biri olmakla birlikte, özellikle polis adayları açısından yüksek iletişim becerisini gerekli kılmaktadır. Araştırma kapsamında yapılan anket sonuçları, polis adaylarının meslek seçimlerinde iletişim becerilerini oluşturan konuların beklenildiği düzeyde tercih nedeni olmadığını göstermektedir. Bunun dışında, anket sonuçlarının gösterdiği bir başka nokta da, polislik mesleğinin topluma ve bu mesleğe sempati duyan adaylara tanıtımı konusunda eksik bir bilgilendirmenin olduğudur. Bu noktada değişik hedef kitlelere yönelik polislik mesleğine dönük bilgilendirici halkla ilişkiler etkinlikleri bir gereklilik olarak belirlemektedir. Hem polislik mesleğinin topluma tanıtımı hem de öğrenim gören polis adaylarının meslek ile bütünleşme sağlanmasında bilgilendirme eksenli halkla ilişkiler etkinlikleri önemli bir noktayı oluşturmaktadır.

Polislik mesleğinde bilişsel zekanın yanında duygusal zekanın da son derece önemli olduğu görülmektedir. Polisin çeşitli olaylarda farklı kişilik özelliklerine sahip insanlarla karşılaşması, bunların suçlu, mağdur, mağdur yakını vb. olma ve içinde bulunulan durumun özelliklerini dikkate alarak iletişim kurarken, kendi duygularını yönetmeyi bilmesi, başkalarının duygularını doğru algılayabilmesi ve empati kurabilmesi, olayların aydınlatılabilmesi, mağduriyetlerin en aza indirilebilmesi, dolayısıyla nitelikli ve etkili polislik hizmetlerinin yerine getirilmesinde belirleyici unsur olarak ortaya çıkmaktadır.

Yapılan bu çalışma ile, polis okulu öğrencilerinin mutlu olacaklarını düşünerek bu mesleği seçerken, mesleğe uyum konusunda bazı ciddi sorunlar yaşayabilecekleri anlaşılmakta, problem çözme konusunda beklenen düzeyde yüksek bir inanç içinde olmadıkları, kişilerarası iletişimin meslek seçimindeki belirleyiciliğinin yüksek oranda olmadığı, bu meslek açısından son derece önemli olan empati boyutunun da beklenen düzeyde gerçekleşmediği görülmekte ve meslek seçiminde oldukça düşük bir faktör olarak ortaya çıkmaktadır. Ayrıca en düşük oranda seyreden duygusal zeka boyutlarından biri olarak bağımsızlık dikkat çekmektedir. Ankete katılanlar, polislik mesleği için kişisel inisiyatif alanlarını oldukça düşük görmektedir.

Polis adaylarının mesleği seçiminde en belirleyici ve olumlu noktadaki duygusal zeka boyutunu sosyal sorumluluk duygusu oluşturmaktadır. Sorumluluk anlayışı beraberinde mesleki konularda toplumsal hassasiyet ve duruşu gerektirmektedir. Bu bağlamda, polis adaylarının mesleki bir duruşa sahip olma konusunda bilinçli oldukları görülmektedir. Ayrıca, polislik mesleğinin tercihinde belli bir oranda da olsa, medyadaki polisiye dizilerin mesleğin eğlenceli algılanması konusunda etki yaptıkları görülmektedir. Dizilerdeki popüler ve

meslek hırsını üst düzeyde içinde barındıran, cesur ve başarılı polis karakterleri, hem toplumda sevilen ve tercih edilen polis imajı oluşmasında, hem de polis adaylarının kendi mesleklerine sempati ile bakmalarında olumlu ivme kazandırmaktadır. İzleyicilerin dizi karakterleri ile özdeşleşme içine girdikleri ve bu özdeşleşmenin medyatik bir ivmeyle az bir oranda da olsa mesleğe ilgiyi arttırdığı anlaşılmaktadır.

Bu noktada polislik mesleğinin özellikle iletişim boyutuyla irdelenmesi ve toplum-polis ilişkisinde iletişim çabalarının merkezi noktaya getirilmesi gerekmektedir. Polis adaylarının karmaşık sorunların üstesinden gelmelerini sağlayacak çözüm yöntemleri geliştirmeleri, örnek bir mesleki duruş sergilemeleri, empati yeteneklerini geliştirmesi, meslek ile sağlıklı bir bütünleşme sağlamaları ve iletişime açık olmaları ön plana çıkmaktadır.

KAYNAKÇA

- AKTAŞ, Hamdullah (2004). *İnsanda Duygusal Yaşantı*, Ankara: Palme Yayıncılık.
- AKYOL, Taha (1997). *Bilim ve Yanılgı*, İstanbul: Milliyet Yayınları.
- ATABEK, Erdal (2000). *Bizim Duygusal Zekamız*, İstanbul: Altın Kitaplar Yayınevi.
- BALTAŞ, Zuhâl (2006). *İnsanın Dünyasını Aydınlatan Ve İşine Yansıyan Işık: Duygusal Zeka*, İstanbul: Remzi Kitabevi.
- BRIDGE, Berna (2003). *Duyguların Eğitimi*, İstanbul: Beyaz Yayınları.
- CERRAH, İbrahim (1999). "Polis Alt Kültürü ve Polis Vizyonu", *21. Yüzyılda Polis*, Ankara: Emniyet Genel Müdürlüğü Asayiş Daire Başkanlığı Yayını.
- DEMİRCİ Uğur, ŞEKERTEKİN Mehmet Ali, GENÇDOĞAN Başaran, ŞAHİN Mehmet, BAYRAKTAR Gökhan (2005). "Polis Okulundan ve Polis Meslek Yüksek Okulundan Mezun Polis Memurlarının Kişilerarası İlişki Tarzlarının ve Anormal Davranış (Saldırganlık) Durumlarının Karşılaştırılması", *Polis ve Sosyal Bilimler Dergisi*, 3(3-1), 61-67.
- DAVIS, Mark (2004). *Duygusal Zekanızı Ölçün*, Çev. Solina Silahlı, İstanbul: Alfa Yayınları.
- DİKİCİ, Ali (2004). "Polis-Halk İlişkilerinin ve Polis İmajının İyileştirilmesinde Emniyet Teşkilatına Eleman Alımının Rolü", *Polis Bilimleri Dergisi*, 6 (1-2), 21-40.
- DURŞUN, Zekeriya (2004). "Polis Meslek Yüksekokullarında Yaratıcı Düşünce ile Ataleti Yenebilmek", *Polis ve Sosyal Bilimler Dergisi*, 2(2-1), 343-349.
- FINDIKLI, Remzi (1999-2000) "Polislik Mesleğinin Özellikleri ve Mesleki Kimlik Olgusu", *Polis Bilimleri Dergisi*, 2 (5-6), 1-16.
- FINDIKLI, Remzi (2001). "Meslek Olgusu ve Polislik Mesleğinin Özellikleri", *Türkiye'de Suç ve Polislik*, Ankara: Güner Mat.
- GELERİ, Aytekin (2004). "Suç Mağduriyeti ve Polis: Olaylara Müdahale Eden Polisin Suç Mağdurlarıyla İlişkisi", *Polis Bilimleri Dergisi*, 6 (1-2), 53-82.
- GÜNŞEN İÇLİ, Tülin (1998). "Güç Kullanma Yetkisi ve Bunun Kullanımında Polisin Çelişkisi", *Polis Bilimleri Dergisi*, 1(1), 69-78.
- KASATURA, İlkay (2003). *Heyecansal Kontrol*, İstanbul: Altın Kitaplar Yayınevi.
- KAVGACI, Halil İbrahim (1998). "Polis Organizasyonunda Demokratik Değişim: Bağımsız Bir Polis Şikayet Sistemi Halkın Polisliğe Katılımı", *Polis Bilimleri Dergisi*, 1(1), 55-67.
- KONRAD, Stefan ve HENDL, Claudia (2003). *Duygularla Güçlenmek*. Çev. Meral Taştan. İstanbul: Hayat Yayınları.
- MURAT Mehmet, UYGUN Özgür (2004). "Polislik Mesleğine İlişkin Tutum Ölçeği Geliştirilmesi", *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 3 (7), 64-71.
- ÖZBAY Haluk, GÖKA Şenol (2004). *Her Halde İnsan*, Ankara: Elips Yayınları.
- ÖZGÜLER, Mustafa (2001), "Hollanda Emniyet Teşkilatı Eğitiminde Yeniden Yapılanma ve Polis Okullarında Eğitim", http://egm.gov.tr/apk/dergi/28/yeni/web/Mustafa_OZGULER.htm, (26 Mayıs 2008).
- SİLBERMAN Mel, HANSBURG Freda (2003). *İnsan Sarrafı/ Toplumsal Zeka Düzeyinizi Geliştirme*, Çev: Pelin Ozaner, İstanbul: Sistem Yayıncılık.
- SÖNMEZ Nevzat, SÖNMEZ Erdoğan (2003). *Polis Meslek Yüksek Okulları Rehberi*, Ankara: Seçkin Yayınları.

- SÖZEN, Süleyman (2004). “Polis ve Profesyonellik”, *Polis Bilimleri Dergisi*, 6 (3-4), 115-127.
- STEİN Steven J., BOOK Howard E. (2000). *The EQ Edge- Emotional Intelligence And Your Success*, New York: Stoddart Publishing Co. Ltd.
- SUTTERFIELD, M. Philip (1986). *The Police Academy: a practical approach*, USA: Cypress.
- TAŞTEKİN, Ercan (2008). “İnsan Polis”, *Çağın Polisi Dergisi*, 7(76),53-57.
- TOPALBEKİROĞLU, Ahmet (2004). “Polisin Toplumsal Olayların Yönetimindeki Rolü”, *Polis ve Sosyal Bilimler Dergisi*, 2(2-1), 232-240.
- WEISINGER, Hendrie (1998). *İş Yaşamında Duygusal Zeka*, Çev. Nurettin Süleymanlıgil, İstanbul: Mns Yayıncılık.